

EL-i projekt – “WHOSEFVA – Working with Healthcare Organizations to Support Elderly Female Victims of Abuse” (2017-2018)

Eakate vastu suunatud vägivald on ülemaailmne probleem, mis on seotud nii inimõiguste, soolise võrdõiguslikkuse, perevägivalda kui ka elanikkonna vananemise probleemsete valdkondadega. Vananemise feminiseerumine ja selle tagajärjed on äärmiselt murettekitavad peaaesjalikult seetõttu, et eakate naiste puhul on tegemist unikaalse sihtrühmaga, mis on ohtudele eriti vastuvõtlik. Nimetatud kontekstis kuuluvad eakad naised samaaegselt kolme marginaalsesse gruppi – nad on vanemaealised, vägivalda ohvrid ning naised.¹ Soolisel diskrimineerimisel ja väärkohtlemisel on kumulatiivne efekt, kuna nende eiramisel varasemates eluetappides päädivad need sageli sarnaste vägivallamustrite jätkumisega vanemaealiste naiste eludes.²

On ilmselge, et vanemaealiste perevägivalda ohvrite paremaks tuvastamiseks on vaja täiendavaid alternatiivseid vahendeid. Ometigi on ohvrite identifitseerimine vaid esimene samm kogu protsessis. Praktika näitab, et isegi kui vanemaealised vägivallaohvrid õnnestub tuvastada, jäävad nad sageli vajalikust abist ilma. Peamine põhjus peitub selles, et neid mõjutavad samaaegselt mitmed pikaajalised sõltuvussuhted. Lisaks esinevad neil erinevad terviseprobleemid ning nad on majanduslikult sõltuvad. Siinkohal on abivajajate toetamisel üheks olulisemaks tugisüsteemiks tervishoiutöötajad, pakkudes erinevaid võimalusi vägivallaohvrite tuvastamiseks ning nende edaspidiseks abistamiseks.

Euroopa Komisjoni poolt Daphne programmi raames rahastatava kahe aasta pikkuse WHOSEFVA projekti põhieesmärgiks on juhtida tähelepanu peamistele takistustele ja puudujääkidele, mis piiravad tervishoiuasutuste efektiivset toimimist vanemaealiste perevägivaldaohvrite abistamisel. WHOSEFVA projektis osalevad partnerriikidena Eesti, Austria, Soome, Kreeka, Läti ja Suurbritannia. Projekti juhtpartneriks on MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus, kes teeb tihedat koostööd Sirkka Perttuga, Soomes vanemaealiste vastu suunatud vägivalda teema eksperdiga.

WHOSEFVA projekti peamiseks eesmärgiks on tõsta perevägivalda teematikaga tegelevate organisatsioonide võimekust vanemaealiste vägivallaohvrite huvide esindamisel tervishoiusüsteemis ja -poliitikas, toetades sel moel Euroopa Liidu visiooni selles valdkonnas.

WHOSEFVA projekti raames töötavad projekti kaasatud eksperdid välja treeningmaterjalid eakate naiste vastase vägivallaga tegelevatele organisatsioonidele koostööks teiste tervishoiuorganisatsioonidega. Lisaks viivad kogunud valdkondlikud eksperdid läbi mitmed treeningud. Nende raames omandavad partnerorganisatsioonid vajalikud teadmised 33 temaatilise töötoa läbiviimiseks, kuhu on kaasatud kokku 734 tervishoiutöötajat ja perevägivalda teemadega tegelevate organisatsioonide esindajat. Samuti viiakse igas partnerriigis läbi kohalikul tasandil tervishoiu- ja sotsiaaltöötajatele suunatud koolitused, mille eesmärgiks on meditsiinipersonali ettevalmistamine koolitusvahendite ja parimate tavade põhimõtete efektiivseks rakendamiseks. Koostatud treeningmaterjalid tehakse avalikult kättesaadavaks projekti koduleheküljel ning avaldatakse lisaks inglise keelele ka eesti, soome, saksa, kreeka ja läti keeles.

Tagamaks õppe- ja teavitustöö suuremat ligipääsetavust ja jätkusuutlikkust Euroopa tasemel töötatakse välja WHOSEFVA veebipõhine treeningprogramm, mille eesmärgiks on arendada perevägivalda teematikaga kokkupuutuvate organisatsioonide võimekust teha eakate naiste vastu suunatud vägivalda ohvrite tuvastamisel ja nende edasise abistamisel koostööd tervishoiuteenuste pakkujatega.

WHOSEFVA partnerite kontaktid:

Naiste Tugi- ja Teabekeskus, Eesti, Pille Tsopp-Pagan: pille.tsopp-pagan@naistetugi.ee

Tartu Ülikool, Eesti, Hector C. Pagan: hector@ut.ee

Naiste Liin Soome, Soome, Elina Nikulainen: elina.nikulainen@naistenlinja.fi

Sirkka Perttu, Soome: slperttu@gmail.com

Kilcooley Naistekeskus, Suurbritannia, Roberta Gray: roberta@kilcooleywomenscentre.co.uk

Heraklioni Prefektuuri Naiste Ühenduste Liit, Kreeka, Nicholas Spetsidis, projects@kakopoiisi.gr

MARTA Keskus Läti, Dita Lāce: dita@marta.lv

¹ Penhale, B. (2003). Older women, domestic violence, and elder abuse: a review of commonalities, differences, and shared approaches. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 15(3-4), lk 163-183.

² Brownwell, Patricia. (2014). Neglect, abuse and violence against older women: Definitions and research frameworks (Review article). *SEEJPH* 2014.

Austria Naiste Varjupaikade Võrgustik, Austria, Maria Rösslhumer: maria.roesslhumer@aoef.at
Women Against Violence Europe network, Euroopa, Kelly Blank: kelly.blank@wave-network.org
WHOSEFVA projekti kodulehekülg: www.whosefva-gbv.eu